WYROK TRYBUNAŁU (siódma izba)

z dnia 4 października 2007 r. *

W sprawie C-349/06

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Verwaltungsgericht Darmstadt (Niemcy) postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2006 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 21 sierpnia 2006 r., w postępowaniu:

Murat Polat

przeciwko

Stadt Rüsselsheim,

TRYBUNAŁ (siódma izba),

w składzie: J. Klučka, prezes izby, J.N. Cunha Rodrigues (sprawozdawca) i U. Lõhmus, sędziowie,

* Język postępowania: niemiecki.

rzecznik generalny: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu rządu niemieckiego przez M. Lummę oraz C. Schulze-Bahr, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu włoskiego przez I.M. Braguglię działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez H. Sevenster, następnie przez C. Wissels, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu polskiego przez E. Ośniecką-Tamecką, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez V. Jackson, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez V. Kreuschitza, działającego w charakterze pełnomocnika.

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 59 protokołu dodatkowego, podpisanego w dniu 23 listopada 1970 r. w Brukseli oraz zawartego, zatwierdzonego i ratyfikowanego w imieniu Wspólnoty rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2760/72 z dnia 19 grudnia 1972 r. (Dz.U. L 293, str. 1, zwanego dalej „protokołem dodatkowym"), oraz art. 7 i 14 decyzji nr 1/80 Rady Stowarzyszenia z dnia 19 września 1980 r. w sprawie rozwoju stowarzyszenia (zwanej dalej „decyzją nr 1/80"). Rada Stowarzyszenia została utworzona na mocy Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w dniu 12 września 1963 r. w Ankarze przez Republikę Turcji z jednej strony i przez państwa członkowskie EWG oraz Wspólnotę z drugiej, który został zawarty, zatwierdzony i ratyfikowany w imieniu tej ostatniej decyzją Rady 64/732/EWG z dnia 23 grudnia 1963 r. (Dz.U. 1964, 217, str. 3685). Wniosek ten dotyczy również wykładni

art. 28 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, str. 77, zwanej dalej „dyrektywą 2004/38").

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy M. Polatem, obywatelem tureckim, a Stadt Rüsselsheim, dotyczącego postępowania w sprawie wydalenia z terytorium Niemiec.

Ramy prawne

Układ stowarzyszeniowy EWG-Turcja

3 Artykuł 59 protokołu dodatkowego ma następujące brzmienie:

„W dziedzinach objętych niniejszym Protokołem Turcja nie może korzystać z traktowania bardziej korzystnego niż państwa członkowskie udzielają sobie nawzajem na mocy Traktatu ustanawiającego Wspólnotę".

4 Artykuł 7 decyzji nr 1/80 stanowi:

„Członkowie rodziny pracownika tureckiego legalnie zatrudnionego na rynku pracy państwa członkowskiego, którzy uzyskali zgodę na dołączenie do niego:

— mają prawo przyjęcia — z zastrzeżeniem pierwszeństwa pracowników z państw członkowskich Wspólnoty — dowolnej oferty pracy, jeżeli zamieszkują tam legalnie od co najmniej trzech lat;

— korzystają ze swobodnego dostępu do dowolnej pracy najemnej, jeżeli zamieszkują tam legalnie od co najmniej pięciu lat.

Dzieci pracowników tureckich, które ukończyły kształcenie zawodowe w państwie przyjmującym, niezależnie od okresu zamieszkiwania w tym państwie członkowskim, jednakże pod warunkiem legalnego zatrudnienia jednego z rodziców w tym państwie przez okres co najmniej trzech lat, mają prawo przyjąć w tym państwie członkowskim dowolną ofertę pracy".

5 Zgodnie art. 14 ust. 1 tej samej decyzji:

„Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się z zastrzeżeniem ograniczeń uzasadnionych względami porządku, bezpieczeństwa i zdrowia publicznego".

Uregulowania krajowe

6 Paragraf 47 ust. 1 Ausländergesetz (ustawy o cudzoziemcach) BGBl. 1990 I, str. 1354, stanowi:

„1. Cudzoziemiec podlega wydaleniu:

1) w wypadku prawomocnego skazania za co najmniej jedno przestępstwo umyślne na karę co najmniej trzech lat pozbawienia wolności lub na co najmniej trzy lata kary wymierzanej nieletnim, prawomocnego skazania za przestępstwa umyślne na kary pozbawienia wolności lub kary wymierzane nieletnim na łączny okres co najmniej trzech lat w ciągu lat pięciu, lub gdy podczas ostatniego skazania zastosowano wobec niego nadzór [Sicherungsverwahrung], lub

2) w wypadku prawomocnego skazania, bez warunkowego zawieszenia jego wykonania, na co najmniej dwa lata kary wymierzanej nieletnim lub na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne w rozumieniu Betäubungsmittelgesetz (ustawy o środkach odurzających), za naruszenie spokoju publicznego […] lub za naruszenie spokoju publicznego w ramach zgromadzenia […]".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

7 Z akt sprawy wynika, że M. Polat, urodzony w dniu 25 czerwca 1972 r., przyjechał do Niemiec w 1972 r., wkrótce po narodzinach, w ramach łączenia rodzin, w celu dołączenia do rodziców zamieszkujących na terytorium Niemiec. Jego ojciec był zatrudniony, z przerwami, jako pracownik najemny w latach 1971–1991 i począwszy od dnia 1 października 1991 r. otrzymuje emeryturę.

8 M. Polat uczęszczał w tym państwie członkowskim do szkoły podstawowej, a następnie uzyskał dyplom ukończenia szkoły zawodowej. W dniu 11 lipca 1988 r. uzyskał zezwolenie na pobyt na czas nieokreślony.

9 Od 1989 r. do 1992 r. był zatrudniony w charakterze pracownika najemnego na lotnisku we Frankfurcie.

10 Od dnia 1 lutego 1996 r. do dnia 28 listopada 1997 r. M. Polat odbywał służbę wojskową w Turcji. Po powrocie do Niemiec, w latach 1998–2000, ponownie podjął zatrudnienie, zamieszkując w latach 1998–2006 w mieszkaniu swoich rodziców, gdzie w 2000 r. zameldował się na stałe. W tym samym roku udzielał swoim rodzicom pomocy finansowej w wysokości 200 EUR miesięcznie i uzyskiwał przychody w wysokości od 400 do 1400 EUR miesięcznie. Począwszy od 2000 r., był również beneficjentem zasiłku dla bezrobotnych i podejmował zatrudnienie jedynie na krótki czas.

11 Jeszcze jako nieletni M. Polat popełnił przestępstwa związane ze środkami odurzającymi oraz przestępstwa kradzieży. Po ukończeniu 21 roku życia został skazany 18 razy, w większości za przestępstwa związane ze środkami odurzającymi i kradzieże — początkowo na kary grzywny, 8 razy pomiędzy 1994 r. a 1995 r., a następnie na kary pozbawienia wolności w zawieszeniu, pomiędzy 1998 r. a 2004 r.

12 Pismem z dnia 16 lipca 2001 r. organ krajowy poinformował M. Polata, że ze względu na popełnione przez niego przestępstwa organ ten powziął zamiar zarządzenia wydalenia go z terytorium kraju. Jednakże po tym jak M. Polat został przyjęty do centrum leczenia uzależnień organ ten zrezygnował z przeprowadzenia rozważanego wydalenia.

13 Następnie, po tym jak M. Polat wielokrotnie przerwał swoje leczenie odwykowe i w dalszym ciągu dopuszczał się naruszeń prawa, Amtsgericht Frankfurt am Main i Amtsgericht Rüsselsheim zarządziły wykonanie kar orzeczonych pierwotnie w zawieszeniu i M. Polat został osadzony w więzieniu na czas od dnia 23 czerwca 2004 r. do dnia 8 lutego 2006 r.

14 Decyzją z dnia 14 października 2004 r. Stadt Rüsselsheim orzekł wydalenie M. Polata z terytorium Niemiec, zarządzając natychmiastowe wykonanie tego środka. Decyzja ta została uzasadniona w ten sposób, że przestępstwa popełnione przez M. Polata i wyroki karne, do których ich popełnienie doprowadziło, stanowią konstytutywne przesłanki obowiązku wydalenia, który został ustanowiony w § 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach.

15 Właściwy organ administracyjny uznał w tej kwestii, że M. Polat nie zintegrował się ze społeczeństwem niemieckim. Ani kary grzywny, ani kary pozbawienia wolności orzekane z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, ani upomnienie urzędu imigracyjnego nie powstrzymały go od dalszego popełniania przestępstw. Organ ten uznał, iż M. Polata należy uznać za osobę należącą do kręgu przestępców recydywistów i że z punktu widzenia szczególnych względów prewencji jego wydalenie jest niezbędne i nieodzowne.

16 Po tym jak zażalenie na decyzję w sprawie wydalenia zostało oddalone, w dniu 3 sierpnia 2005 r. M. Polat wniósł skargę do Verwaltungsgericht Darmstadt, twierdząc, iż został pozbawiony wolności po raz pierwszy i że aktywnie poszukuje miejsca w ośrodku medycznym w celu poddania się leczeniu odwykowemu. M. Polat argumentował, że w takich okolicznościach istnieją realistyczne perspektywy jego resocjalizacji.

17 W tych okolicznościach Verwaltungsgericht Darmstadt postanowił zawiesić postępowanie i przedłożyć Trybunałowi następujące pytania prejudycjalne:

„1. Czy zgodne z art. 59 dodatkowego protokołu […] jest to, że obywatel turecki, który jako dziecko w ramach łączenia rodzin dołączył w Republice Federalnej Niemiec do swoich rodziców, zatrudnionych jako pracownicy najemni, nie traci prawa pobytu wynikającego z prawa swobodnego dostępu do dowolnej pracy najemnej zgodnie z art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 […] — z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 14 [tej] decyzji oraz w razie opuszczenia terytorium przyjmującego państwa członkowskiego na znaczny okres bez uzasadnionych powodów — również wtedy gdy po ukończeniu 21 roku życia nie mieszka już razem z rodzicami i nie jest na ich utrzymaniu?

W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze:

2. Czy obywatel turecki, który utracił status prawny określony w art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 na podstawie wymienionych w pytaniu pierwszym przesłanek, nabywa ponownie ten status prawny, jeśli po ukończeniu 21 roku życia powraca do gospodarstwa domowego rodziców na okres dłuższy niż 3 lata, gdzie ma prawo do nieodpłatnego zakwaterowania i wyżywienia, a matka w tym czasie pracuje w minimalnym wymiarze godzin (sprzątaczka pracująca regularnie 30–70 godzin miesięcznie, czasami 20 godzin miesięcznie)?

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie drugie:

3. Czy zmienia się sytuacja prawna, jeśli członek rodziny podczas wspólnego zamieszkania z pracownikiem najemnym poddawał się wielokrotnie leczeniu szpitalnemu (od 30 sierpnia 2001 r. do 20 czerwca 2002 r., od 2 października 2003 r. do 8 stycznia 2004 r.)?

4. Czy zmienia się sytuacja prawna, jeśli podczas wspólnego zamieszkania z pracownikiem najemnym obywatel turecki ma regularny własny dochód miesięczny w wysokości co najmniej od 400 EUR do 1400 EUR?

Zakładając utrzymanie statusu prawnego określonego w art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 [w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze lub pytanie drugie oraz odpowiedzi przeczącej na pytania trzecie i czwarte]:

5. Czy obywatel turecki posiadający status prawny określony w art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 i mieszkający na terytorium Republiki Federalnej Niemiec od 1972 r. może powoływać się na szczególną ochronę przed wydaleniem przewidzianą w art. 28 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2004/38/WE […]?

6. Czy zmienia się sytuacja prawna, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat przed wydaniem decyzji o wydaleniu obywatel turecki przebywał od dnia 1 lutego 1996 r. do dnia 28 listopada 1997 r. w Turcji, celem odbycia służby wojskowej?

W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie piąte lub twierdzącej na pytanie szóste:

7. Czy obywatel turecki posiadający status prawny określony w art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 i mieszkający na terytorium Republiki Federalnej Niemiec od 1972 r. może powoływać się na szczególną ochronę przed wydaleniem przewidzianą w art. 28 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/38/WE?

W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie siódme:

8. Czy obywatel turecki posiadający status prawny określony w art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 może powoływać się na szczególną ochronę przed wydaleniem przewidzianą w art. 28 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/38/WE?

Zakładając utrzymanie statusu prawnego określonego w art. 7 [akapit pierwszy] tiret drugie decyzji nr 1/80 […]:

9. Czy liczne mniejszej wagi czyny zabronione (zasadniczo przestępstwa przeciw mieniu), które same w sobie nie są wystarczające, by wykazać rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie porządku publicznego związanego z podstawowym interesem społeczeństwa, mogą, ze względu na ich dużą ilość, uzasadnić wydalenie, jeśli należy się liczyć z popełnieniem dalszych czynów zabronionych, a w takich samych okolicznościach nie podejmuje się żadnych działań wobec obywateli niemieckich?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

18 Zmierzając w istocie do ustalenia względów, dla których obywatel turecki, taki jak M. Polat, może utracić prawa, które w dziedzinie swobodnego dostępu do dowolnej pracy najemnej i związanego z nim prawa pobytu przyznaje mu w przyjmującym państwie członkowskim art. 7 akapit pierwszy tiret drugie decyzji nr 1/80, pytanie to odnosi się do tych samych ram prawnych i faktycznych, których dotyczył wyrok z dnia 18 lipca 2007 r. w sprawie C-325/05 Derin, dotychczas nieopublikowany w Zbiorze.

19 Tym dwóm pytaniom, które przedłożył ten sam sąd krajowy, towarzyszy takie samo uzasadnienie. Zostały one również sformułowane w dokładnie taki sam sposób.

20 W związku z tym pierwsze pytanie przedłożone Trybunałowi w niniejszej sprawie wymaga udzielenia takiej samej odpowiedzi, jak ta, która została sformułowana w wyżej wymienionym wyroku w sprawie Derin.

21 Na pytanie pierwsze należy zatem odpowiedzieć, że obywatel turecki, który jako dziecko uzyskał zgodę na przyjazd na terytorium państwa członkowskiego w ramach łączenia rodzin i który nabył prawo swobodnego dostępu do dowolnej pracy najemnej na podstawie art. 7 akapit pierwszy tiret drugie decyzji nr 1/80, traci wynikające

z prawa dostępu do zatrudnienia prawo pobytu w przyjmującym państwie członkowskim tylko w dwóch przypadkach, mianowicie:

— w przypadku określonym w art. 14 ust. 1 tej decyzji lub

— gdy opuści terytorium danego państwa członkowskiego na znaczny okres i bez uzasadnionych powodów,

nawet jeżeli ukończył już 21 rok życia, nie pozostaje już na utrzymaniu rodziców, lecz prowadzi samodzielne życie w danym państwie członkowskim i nie był aktywny na rynku pracy przez kilka lat w związku z odbywaniem w tym okresie kary pozbawienia wolności, której wykonanie nie zostało zawieszone.

W sytuacji takiej jak sytuacja skarżącego w postępowaniu przed sądem krajowym powyższa wykładnia nie jest niezgodna z wymogami określonymi w art. 59 protokołu dodatkowego.

W przedmiocie pytania od drugiego do czwartego

22 Mając na uwadze odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze, nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytania drugie, trzecie i czwarte.

W przedmiocie pytania piątego i ósmego

23 Przedkładając te pytania, które należy rozważyć łącznie, sąd krajowy zmierza zasadniczo do ustalenia, czy osoba znajdująca się sytuacji skarżącego w postępowaniu przed sądem krajowym może powoływać się na prawa, które wynikają z art. 28 dyrektywy 2004/38.

24 Zdaniem tego sądu powołanie się na dyrektywę 2004/38 jest uzasadnione przez fakt, iż Trybunał dokonał interpretacji art. 14 decyzji nr 1/80 w świetle dyrektywy Rady 64/221/EWG z dnia 25 lutego 1964 r. w sprawie koordynacji specjalnych środków dotyczących przemieszczania się i pobytu cudzoziemców, uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego (Dz.U. 1964, 56, str. 850). Jako że dyrektywa ta została zastąpiona przez dyrektywę 2004/38, jak również że zgodnie z art. 38 ust. 3 dyrektywy 2004/38 odniesienia dokonane do uchylonych przepisów i dyrektyw należy rozumieć jako odniesienia do dyrektywy 2004/38, to precyzując zakres art. 14 decyzji nr 1/80, należy odwoływać się do dyrektywy 2004/38.

25 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 38 ust. 2 dyrektywy 2004/38, dyrektywa 64/221 utraciła moc ze skutkiem od dnia 30 kwietnia 2006 r.

26 Biorąc pod uwagę, że decyzja o wydaleniu M. Polata została wydana w dniu 4 października 2004 r., a skarga wpłynęła do sądu krajowego w dniu 3 sierpnia 2005 r., należy stwierdzić, że w czasie miarodajnym dla wystąpienia okoliczności faktycznych sporu zawisłego przed sądem krajowym dyrektywa 64/221 nadal pozostawała w mocy.

27 W związku z tym, że dyrektywa 2004/38 nie znajduje zastosowania w sprawie przed sądem krajowym, nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytania piąte i ósme.

W przedmiocie pytania dziewiątego

28 Przedkładając to pytanie, sąd krajowy zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 14 ust. 1 decyzji nr 1/80 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, aby liczne mniejszej wagi czyny zabronione, które same w sobie nie są

wystarczające, by wykazać rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie porządku publicznego związanego z podstawowym interesem społeczeństwa, mogły uzasadnić wydalenie obywatela tureckiego, jeśli należy się liczyć z popełnieniem dalszych czynów zabronionych, a w takich samych okolicznościach wyrok skazujący obywatela danego państwa członkowskiego nie spowodowałby zastosowania żadnych środków.

29 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasady ustanowione w art. 39 WE–41 WE należy stosować, w miarę możliwości, do obywateli tureckich korzystających z praw nadanych im decyzją nr 1/80 (zob. w szczególności wyroki z dnia 6 czerwca 1995 r. w sprawie C-434/93 Bozkurt, Rec. str. I-1475, pkt 14, 19 i 20, oraz z dnia 11 listopada 2004 r. w sprawie C-467/02 Cetinkaya, Zb.Orz. str. I-10895, pkt 42).

30 W związku z tym, ustalając zakres stosowania wyjątku ze względu na porządek publiczny, ustanowionego w art. 14 ust. 1 decyzji nr 1/80, należy odwołać się do interpretacji tego samego wyjątku w odniesieniu do swobodnego przepływu pracowników z państw członkowskich Wspólnoty. Rozumowanie to jest tym bardziej uzasadnione, że brzmienie wymienionego przepisu jest niemal identyczne z brzmieniem art. 39 ust. 3 WE (wyroki z dnia 10 lutego 2000 r. w sprawie C-340/97 Nazli, Rec. str. I-957, pkt 56, i ww. wyrok w sprawie Cetinkaya, pkt 43).

31 Zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 64/221 środki uzasadnione względami porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego są oparte wyłącznie na zachowaniu danej osoby. Artykuł 3 ust. 2 precyzuje, że wcześniejsze wyroki karne same w sobie nie stanowią względów uzasadniających podjęcie tych działań.

32 Na wyrok karny można powołać się tylko w takim zakresie, w jakim okoliczności będące podstawą jego wydania pozwalają stwierdzić indywidualne zachowanie stanowiące rzeczywiste zagrożenie dla porządku publicznego (zob. w szczególności wyroki z dnia 27 października 1977 r. w sprawie 30/77 Bouchereau, Rec. str. 1999, pkt 28, z dnia 19 stycznia 1999 r. w sprawie C-348/96 Calfa, Rec. str. I-11, pkt 24, i z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie C-50/06 Komisja przeciwko Niderlandom, dotychczas nieopublikowany w Zbiorze, pkt 41).

33 Trybunał zawsze podkreślał, że klauzula porządku publicznego stanowi odstępstwo od podstawowej zasady swobodnego przepływu osób, które powinno być interpretowane wąsko i którego zakres nie może być określany jednostronnie przez państwa członkowskie (wyroki z dnia 28 października 1975 r. w sprawie 36/75 Rutili, Rec. str. 1219, pkt 27, ww. wyrok w sprawie Bouchereau, pkt 33, wyrok z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie C-441/02 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. str. I-3449, pkt 34, i ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niderlandom, pkt 42).

34 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem odwołanie się przez władze krajowe do porządku publicznego wymaga w każdym wypadku istnienia, oprócz zakłócenia porządku społecznego, jakim jest każde naruszenie prawa, rzeczywistego i dostatecznie poważnego zagrożenia podstawowego interesu społeczeństwa (ww. wyrok w sprawie Rutili, pkt 27, wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawach połączonych C-482/01 i C-493/01 Orfanopoulos i Oliveri, Rec. str. I-5257, pkt 66, oraz ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Niemcom, pkt 35).

35 Trybunał orzekł już w szczególności, że obywatel turecki traci prawa, które wywodzi bezpośrednio z decyzji nr 1/80 w drodze wydalenia tylko wtedy, gdy zastosowanie tego środka uzasadnia fakt, iż indywidualne zachowanie danej osoby wskazuje na realne zagrożenie wywołania nowych i poważnych zakłóceń porządku publicznego. Decyzja taka nie może więc stanowić automatycznego następstwa wyroku skazującego, służącego celowi ogólnej prewencji. (ww. wyrok w sprawie Nazli, pkt 61 i 63, oraz wyrok z dnia 7 lipca 2005 r. w sprawie C-383/03 Dogan, Rec. str. I-6237, pkt 24).

36 W tym kontekście istnienie licznych wyroków karnych samo w sobie nie stanowi takiego wskazania.

37 Ponadto z postanowienia odsyłającego wynika, że w odniesieniu do obywateli danego państwa członkowskiego, którzy popełnili te same przestępstwa, jak te, które doprowadziły w postępowaniu przed sądem krajowym do wydania decyzji o wydaleniu, wydaniu wyroku karnego nie towarzyszy żadna dodatkowa sankcja.

38 W tym kontekście wystarczy przypomnieć, że zastrzeżenia zawarte w art. 39 WE i art. 46 WE umożliwiają państwom członkowskim stosowanie względem obywateli innych państw członkowskich, w szczególności ze względów porządku publicznego, środków, których państwa te nie zastosowałyby względem własnych obywateli, jako że państwa członkowskie nie mogą wydalić własnych obywateli ze swojego terytorium ani odmówić im prawa wjazdu na swoje terytorium (zob. wyroki z dnia 4 grudnia 1974 r. w sprawie 41/74 van Duyn, Rec. str. 1337, pkt 22 i 23, z dnia 18 maja 1982 r. w sprawach połączonych 115/81 i 116/81 Adoui i Cornuaille, Rec. str. 1665, pkt 7, ww. wyrok w sprawie Calfa, pkt 20, oraz wyrok z dnia 26 listopada 2002 r. w sprawie C-100/01 Oteiza Olazabal, Rec. str. I-10981, pkt 40).

39 W świetle powyższych rozważań na pytanie dziewiąte należy odpowiedzieć, że art. 14 ust. 1 decyzji nr 1/80 należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie wydaniu decyzji o wydaleniu obywatela tureckiego, wobec którego zostały wydane liczne wyroki karne, jeżeli jego indywidualne zachowanie stanowi rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie podstawowego interesu społeczeństwa. Do sądu krajowego należy dokonanie oceny, czy taka sytuacja zachodzi w zawisłej przed nim sprawie.

W przedmiocie kosztów

40 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (siódma izba) orzeka, co następuje:

1) Obywatel turecki, który jako dziecko uzyskał zgodę na przyjazd na terytorium państwa członkowskiego w ramach łączenia rodzin i który nabył prawo swobodnego dostępu do dowolnej pracy najemnej na podstawie art. 7 akapit pierwszy tiret drugie decyzji nr 1/80 z dnia 19 września 1980 r., traci wynikające z prawa dostępu do zatrudnienia prawo pobytu w przyjmującym państwie członkowskim tylko w dwóch przypadkach, mianowicie:

— w przypadku określonym w art. 14 ust. 1 tej decyzji lub

— gdy opuści terytorium danego państwa członkowskiego na znaczny okres i bez uzasadnionych powodów,

nawet jeżeli ukończył już 21 rok życia, nie pozostaje już na utrzymaniu rodziców, lecz prowadzi samodzielne życie w danym państwie członkowskim i nie był aktywny na rynku pracy przez kilka lat w związku z odbywaniem w tym okresie kary pozbawienia wolności, której wykonanie nie zostało zawieszone.

W sytuacji takiej jak sytuacja skarżącego w postępowaniu przed sądem krajowym wykładnia ta nie jest niezgodna z wymogami określonymi w art. 59 protokołu dodatkowego, podpisanego w dniu 23 listopada 1970 r. w Brukseli oraz zawartego, zatwierdzonego i ratyfikowanego w imieniu Wspólnoty rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2760/72 z dnia 19 grudnia 1972 r.

2) **Artykuł 14 ust. 1 decyzji nr 1/80 należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie wydaniu decyzji o wydaleniu obywatela tureckiego, wobec którego zostały wydane liczne wyroki karne, jeżeli jego indywidualne zachowanie stanowi rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie podstawowego interesu społeczeństwa. Do sądu krajowego należy dokonanie oceny, czy taka sytuacja zachodzi w zawisłej przed nim sprawie.**

Podpisy